

1.	Наслов на наставниот предмет	ИЗБРАНИ ПОГЛАВЈА ОД КЛИНИЧКА МЕДИЦИНА 1 (ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ, КЛИНИЧКА ПРАКСА И ДИЈАГНОСТИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА)			
2.	Код	ДА-114			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по интерна медицина Катедра по инфектологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва/ I	1/2	Број на ЕКТС Кредити	1,5 зимски 4,5 летен
8.	Наставници	<p>Раководител на катедра по интерна медицина: Проф.д-р Соња Генадиева Ставриќ, Одговорен наставник за делот интерна: Проф.д-р Марјан Бошевски Одговорен наставник за делот Клиничка пракса и дијагностичка лабораторија: Проф.д-р Викторија Чаловска-Иванова</p> <p>Наставата ја изведуваат следните наставници од катедрата по интерна медицина: проф.д-р.Снежана Мишевска -Перчинкова проф.д-р Георги Божиновски проф.д-р Дејан Докиќ проф.д-р Розалинда Попова-Јовановска проф.д-р Љубица Георгиевска -Исмаил проф.д-р Викторија Чаловска-Иванова проф.д-р Татјана Миленковиќ проф.д-р Ненад Јоксимовиќ проф.д-р Мери Трајковска проф.д-р Гоце Спасовски проф.д-р Елизабета Србиновска-Костовска проф.д-р Силвана Јованова проф.д-р Соња Генадиева-Ставриќ проф.д-р Магдалена Генадиева-Димитрова проф.д-р Петар Дејанов проф.д-р Весна Герасимовска проф.д-р Златица Димитријевиќ-Гошева проф.д-р Ирена Кафеџиска проф.д-р Маријан Бошевски проф.д-р Ѓулшен Селим проф.д-р Весна Ристовска проф.д-р Марија Вавлукис проф.д-р Снежана Марковиќ-Темелкова проф.д-р Биљана Герасимовска-Китановска проф.д-р Калина Гривчева -Старделова проф.д-р Лидја Петковска проф.д-р Христо Пејков доц.д-р Лидија Попоска доц.д-р Владимир Андреевски доц.д-р Саша Мишевска-Јовановска</p>			

		<p>доц.д-р Павлина Цекова-Видимлиски доц.д-р. Јорго Костов</p> <p>Раководител на катедрата по инфектологија: Проф.д-р Ирена Кондова Топузовска Наставата ја изведуваат следните членови на катедрата по инфектологија: проф. д-р Ирена Кондова Топузовска проф.д-р Снежана Стојковска проф.д-р Звонко Миленковиќ проф.д-р Миле Босилковски проф. д-р Крсто Гроздановски доц.д-р Маја Цветановска Одговорен наставник за Клиничка пракса и дијагностичка лабораторија: Проф.д-р Викторија Чалоска Иванова</p>
9.	Предуслови за запишување н	нема
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Интерна медицина</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да научи за одредени болести од интерната медицина од аспект на нивниот дијагностички и терапевтски пристап • Да се здобие со способност научените теоретски знаења да ги применува во практиката <p>Инфектологија</p> <ul style="list-style-type: none"> • стекнување на теоретско знаење од областа на инфектологијата кое ќе овозможи препознавање и дијагностицирање на инфективните заболувања и нивно лекување идно превенирање на последиците • Да се здобие со способност научените теоретски знаења за дијагностицирање, лекување и превенирање на инфективните болести и последиците од нив да ги примени во практиката <p>Клиничка пракса и дијагностичка лабораторија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се укаже на важноста на лабораториската дијагностика и клиничката практика. Посебно се потенцира улогата на лабораториската дијагноза во водењето на gravidните жени, детектирањето и лекувањето на евентуални компликации во бременост. • Развој на општи и специфични компетенции (знаења и вештини) за предметот и / или модулот <p>Да се нагласи важноста од соработката на акушерскиот персонал и лекарите со лабораториите, затоа што само постојана меѓусебна комуникација носи добробит за пациентките. Воведување на разни лабораториски анализи кои се од огромно значење во дијагностичката и терапевтската процедура.</p>	
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Интерна медицина</p> <p>Теоретска настава (60 часа):</p> <p>Клинички преглед на пациент (1 час)</p> <p>Кардиологија (13 часа):</p> <p>Пристап кон кардиолошки болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедури.) Коронарна артериска болест (КАБ) Акутен коронарен синдром Срцева слабост Нарушувања на ритам и спроведување Ненадејна срцева смрт Вродени срцеви мани, Ендокардитис Болести на миокард и перикард</p>	

	<p>Кардиомиопатии Циркулаторни нарушувања Артериска хипертензија Белодробна тромбемболија</p> <p>Пулмологија (10 часа) Пристап кон пулмолошки болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедури) Акутен и хроничен бронхитис Емфизем Бронхиектазии ХОБ Астма Болести на белодробен паренхим Тумори Болести на плевра Респираторна инсуфициенција и акутен респираторен дистрес</p> <p>Ревматологија (8 часа) Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Ревматска треска Ревматоиден артрит Анкилозирачки спондилит Други артрити Системски болести на сврзно ткиво Дегенеративни ревматски болести Метаболни нарушувања на коските</p> <p>Ендокринологија (6 часа) Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Диабетес мелитус и негови компликации Болести на тироидна и паратиroidна жлезда Болести на надбубрег Болести на хипофиза</p> <p>Гастроентерохепатологија (6 часа) Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Болести на желудник Болести на црева Болести на црн дроб Болести на панкреас и жолчни патишта</p> <p>Нефрологија (6 часа) Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Акутни и хронични инфекции на уринарен тракт Гломерулонефритис Тубулопатии Акутна и хронична бубрежна слабост Артериска (секундарна) хипертензија</p> <p>Хематологија (5 часа) Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Анемии Леукемии Лимфоми Миелопролиферативни заболувања</p> <p>Ургентна медицина (2 часа) Пристап на пациенти со ургентна состојба (шокови состојби кардиореспираторен арест, метаболни кризи)</p> <p>Токсикологија (3 часа)</p>

Пристап кон болен (анамнеза, физикален преглед, дијагн. процедур.) Труења со лекови

Инфектологија Теоретска

настава:

- Етиологија, патогенеза и клинички карактеристики на инфективни болести
- Дијагностички протокол
- Антимикробна терапија
- Имунизација, серопротекција и имунопротекција
- Сепса и септичен шок
- Стрептококни и стафилококни инфекции, дифтерија, мононуклеоза
- Салмонелоза, дизентерија, амебиоза. трусње со храна, патничка диареа, колера, вирусен ентероколит
- Пневмонии, легионелози, кламидии, микоплазма, пертусис
- Гноен и серозен менингит, менингоенцефалит и енцефалит
- Тетанус, ботулизам, беснило
- Антракс, чума, туларемија, токсоплазмоза
- Бруцелоза, Маларија
- Инфекции со спирохети, рикети
- Хеморагични трески,
- Вариола; варицела; морбили; рубела, херпес вирус
- Инфлуенца; аденовируси; паротит.
- Полио; ентеровируси
- вируси на хепатит;
- ХИВ, Системски габични инфекции
- Нозокомијални инфекции

Клиничка пракса и дијагностичка лабораторија Теоретска

настава: 45 часа

Кардиологија (7 часа)

- Кардиолошки болести - срце и крвни садови и лабораториски наоди при миокардити, перикардити, коронарна срцева болест, срцеви вициуми, кардиомиопатија и хипертензија. Нарушувања во спроводливоста. Запознавање со клиничките ентитети: срцеви аритмии, конгестивна срцева слабост, коронарна срцева болест

Ендокринологија (8 часа)

- Ендокрини болести и метаболички нарушувања: лабораториски наоди кај дијабетес мелитус и компликации, дијабетес во бременост, болести на надбубрежната жлезда, болест на тироидната жлезда и паратироидните жлезди. Запознавање со клиничките ентитети: дијабетес мелитус, дијабетична кетоацидоза, хиперосмоларна кома, хипогликемии.

Гастроентеро-хепатологија (12 часа)

- Болести на гастроинтестиналниот систем: лабораториски резултати при пептичен улкус, хиперемеза во бременост, црнодробни нарушувања во бременост (акутен масен црн дроб, идиопатска холестаза при бременост, прееклампсија со црнодробни нарушувања, ХЕЛПП, цироза и портна хипертензија во бременост, црнодробна оштета од лекови), улцерозен колитис, Кронува болест, акутен и хроничен панкреатитис, акутен и хроничен автоимун хепатитис, вирусен хепатитис Б, Ц и Д, синдроми на холестаза, масен црн дроб и стеатохепатитис, холелитијаза и акутен холецистит. Запознавање со клиничките ентитети: автоимун хепатитис, вирусен хепатитис, неалкохолан стеатохепатитис, примарен

	<p>билијарен холангитис, црnodробна цироза и портнахипертензија, варикозни крвавења, ХЕЛЛП синдром во бременост (хемолиза, елевација на ензими и тромбоцитопенија), улкусна болест со компликации, холелитијаза и компликации, инфламаторна болест на цревето.</p> <p>Нефрологија (10 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> Болести на бубрезите и лабораториски наоди кај: акутна и хронична бубрежна инсуфициенција, акутен и хроничен пиелонефритис, гломерулонефритис, нефролитијаза, цистична болест на бубрезите, нефротски синдром, хипер-и хипокалемија. Запознавање со клиничките ентитети: акутна или хронична бубрежна инсуфициенција,
--	---

	<p>Пулмологија (6 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> Белодробни заболувања и лабораториските наоди при: воспаление на белитедробови, бронхијална астма, хронична опструктивна белодробна болест. <p>Токсикологија (2 часа)</p> <p>Итна медицина и лабораториска дијагноза, организација на болнички и амбулантски одделенија, служби за итни случаи и задачи на итната лабораторија.</p>
--	---

12.	Методи на учење: Интерактивна настава		
-----	---	--	--

13.	Вкупен расположив фонд на време	50 часа интерна медицина 55 часа клиничка пракса и дијагностичка лабораторија 20 часа инфектологија
-----	---------------------------------	---

14.	Распределба на расположивото време		
-----	------------------------------------	--	--

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	50 часа предавања интерна медицина 20 часа предавања инфектологија 20 часа предавања клиничка пракса и дијагностичка лабораторија
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	35 часа вежби клиничка пракса и дијагностичка лабораторија
		16.1	Домашно учење	55 часа интерна медицина 40 часови инфектологија

17.	Начин на оценување			бодови
-----	--------------------	--	--	--------

17.1	Тестови	Континуирани проверки бодови * Континуирана проверка на знаење (колоквиум) Студентите од еден колоквиум може да добијат	мин. - макс.
------	---------	--	--------------

	Завршен испит	Устен дел бодови	мин.-макс.
--	---------------	------------------	------------

17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена/ усна)	Семинарски работи бодови	мин.-макс.
------	--	--------------------------	------------

	17.3	Активно учество	мин.-макс.		
			Теоретска настава	бодови	
			Практична настава	бодови	
			Присуство на теоретска настава 51% - 60% = 1 бода 61% - 91% = 2 бода 91% - 100% = 3 бода Практична настава (24 групи вежби со траење од по 3 часа)		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) Ф		
од 60 до 68 бода		6 (шест) Е			
од 69 до 76 бода		7 (седум) Д			
од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц			
од 85 до 92 бода		9 (девет) Б			
од 93 до 100 бода		10 (десет) А			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис, студентот е потребно да освои минимум бодови од посета на теоретска настава. Студентот е потребно редовно да ја посетува теоретската и практичната настава за да пристапи на континуираната проверка. Проверките се писмени (тест со повеќекратен избор). Студентот задолжително се јавува на колоквиум, во спротивно не стекнува право на потпис на крајот на семестарот. Студентот е должен да освои минимум бодови (60%) од двете континуирани проверки кога се стекнува со право за оформување на завршна оценка. Доколку студентот положи еден од двата колоквиуми се јавува на комплетен завршен испит. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
		Задолжителна литература - епидемиологија			
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
	22.1	1.	Џ.Флин	Прирачник за клиничка медицина од (превод). уредник	Арс Ламина
					2007
		2.	Серафимовски В.	Одбрани поглавја од Интерна медицина,	Куманово: Македонска Ризница
					2003
		3.	Џонатан Коен, Вилијам Џ. Паудерли	Инфективни болести, том 1 и 2	Табернакул
					2012

		4.	Димитриев Димитар, Ивановски Љубомир, Миленковиќ Звонко, Груневска Виолета, Кондова Топузовска Ирена, Стојковска	Инфективни болести	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, Скопје,	2012
--	--	----	---	--------------------	--	------